

HE 2/2022 vp

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2022
LISÄTALOUSARVIOKSI

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen lisätalousarvioksi vuodelle 2022.

Helsingissä 3.2.2022

Pääministeri

SANNA MARIN

Valtiovarainministeri *Annika Saarikko*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2022 lisätalousarvioksi.

Talouden näkymät

Koronavirustilanne on heikentynyt merkittävästi herkästi tarttuvan omikron-variantin myötä. Hallitus otti joulukuussa 2021 käyttöön ns. hätäjarrumekanismin ja uusia rajoitustoimia.

Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,0 % v. 2022 joulukuun valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennusteen mukaan. Koronaepidemian kiihtymisen ja rajoitustoimien lisäämisen vuoksi bkt:n arvioidaan jäävän lähes v. 2021 viimeisen neljänneksen tasolle. Tautitilanteen helpottuminen ja rajoitusten poistumien mahdollistavat talouden nopean elpymisen vuoden 2022 aikana, varsinkin niillä toimialoilla, joilla tuotanto ei ole vielä saavuttanut pandemiaa edeltävää tasoaan, kuten esimerkiksi majoitus ja ravitsemustoiminnassa.

Taluskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, johon voidaan lyhyellä aikavälillä myös vastata, koska työttömiä on edelleen runsaasti ja hallitus tekee toimia työn tarjonnan lisäämiseksi. Työllisyyden ennustetaan kasvavan 1,5 % ja työttömyysaste laskee 6,7 prosenttiin v. 2022. Inflaatio kiihtyy 2,6 prosenttiin kansallisella kuluttajahinnalla mitattuna v. 2022. Taustalla on energian hinta, joka pitää inflaatiota yllä vuoden vaihteen ympärillä mutta pienenee vähitellen vuoden 2022 aikana, joten inflaation kiihtymisen oletetaan jäävän tilapäiseksi.

Koronavirustilanteesta johtuvat muutokset

Koronavirustilanteen rajoitustoimien johdosta sulkemiskorvaukseen ja yritysten kustannustuen 6. kierroksen toteuttamiseen ehdotetaan yhteensä 200 milj. euron määrärahaa. Sulkemiskorvauksella on tarkoitus korvata kustannuksia yrityksille, joiden tiloja on suljettu lain ja viranomaispäättöksen nojalla. Kustannustuesta korvataan puolestaan niiden yritysten kustannuksia, joihin kohdistuu rajoitustoimenpiteitä joko suoraan tai niiden pääasiallisten asiakkaiden kautta.

Koronavirustilanteen johdosta toteutettavien rajoitustoimien vaikutusten vähentämiseksi opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotetaan yhteensä n. 28,2 milj. euron lisämäärärahaa kulttuuri- ja taidealustoille sekä kulttuurialan yhteisöille maksettaviin korona-avustuksiin sekä ko. avustusten myöntämisestä aiheutuviin määräaikaisesti lisääntyneisiin tehtäviin.

Taiteen edistämiskeskuselle ehdotetaan yhteensä 34,3 milj. euron lisämäärärahaa taiteen ja kulttuurin alan yksilöille ja yhteisöille koronavirustilanteen vaikutusten vähentämiseen sekä koronatautien jakamisesta aiheutuviin lisätehtäviin.

Koronavirustilanteen johdosta toteutettavien rajoitustoimien vaikutusten vähentämiseksi ehdotetaan lisämäärärahaa 5,5 milj. euroa liikunnan ja urheilun tapahtumien tukemiseen sekä olympien sarjojen toiminnan turvaamiseen.

Työttömyysetuuden maksamiseen myös omavastuujalta ja yrittäjien työmarkkinatukioikeuden jatkamiseen ajalle 1.1.—28.2.2022 ehdotetaan lisättäväksi määrärahaa yhteensä n. 30 milj. euroa. Tartuntatautipäivärahan myöntämisedellytyksiin esitettävien väliaikaisten muutosten kustannuk-

siin ehdotetaan 1 milj. euron lisämäärärahaa. Muutosten kustannusvaikutusten arvioidaan olevan kaikkiaan n. 20 milj. euroa, josta pääosa rahoitetaan työnantajien, palkansaajien ja yrittäjien vaakuutusmaksuilla.

Uusien covid-19-rokotteiden ja mahdollisten tehosteannosten hankintaan varautumiseen ehdotetaan 70,5 milj. euroa lisämäärärahaa. Covid-19-testaamiseen tarkoitettujen ns. kotitestien hankintaa ja jakelua varten ehdotetaan 10 milj. euroa. Kotitestejä hankitaan ensisijaisesti koulujen ja oppilaitosten terveysturvallisuuden edistämiseksi. Lisäksi covid-19-lääkkeiden hankintaan EU:n JPA-sopimusneuvottelujen puitteissa ehdotetaan 14 milj. euroa.

Valtiokonttorin toimintamenoihin ehdotetaan 4,5 milj. euroa, joka aiheutuu yritysten kustannustuen kuudennen vaiheen ja sulkemiskorvausten toimeenpanomenoista.

Koronavirustilanteeseen liittyneistä terveysturvallisuuden virka-aputehtävistä aiheutuneista kustannuksista muodostuneiden kulujen kattamiseen ehdotetaan Rajavartiolaitokselle 1,5 milj. euroa.

Hyvinvointialueiden valmisteluun liittyvät muutokset

Hyvinvointialueiden käynnistämisen viivytyksettömän valmistelun turvaamiseksi ehdotetaan yhteensä 155,7 milj. euron lisämäärärahaa. Lisäys koskee erityisesti välttämättömien ICT-muutuskustannusten rahoituksen aikaistamista. Tarve aiheutuu hyvinvointialueiden toiminnan, hallinnon ja päätöksenteon kannalta välttämättömien ICT-järjestelmien rakentamisesta syntyvien kustannusten kattamisesta. Lisämäärärahasta 5,7 milj. euroa ehdotetaan kohdistettavan valtuustoryhmien toiminnan tukemisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Muut muutokset

Maatilatalouden kehittämisrahastoon ehdotetaan siirrettävän 8 milj. euron määräraha, jolla varaudutaan uusien valtiontakausten takausvastuiden lisääntymiseen ja siitä mahdollisesti aiheutuviin takaustappioihin.

Kahden ulkovartiolaivan hankintaan Rajavartiolaitokselle vuodelle 2021 myönnetty valtuus ehdotetaan uusittavan. Rajavartiolaitokselle ehdotetaan oikeutta tehdä kahden uuden ulkovartiolaivan hankintaa koskevat sopimukset, joista aiheutuu valtiolle menoja v. 2022 ja tämän jälkeen yhteensä enintään 320 milj. euroa.

Tasapaino ja valtionvelka

Määrärahojen lisäys vuoden 2022 lisätalousarvioesityksessä on 547 milj. euroa. Esitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta vastaavalla summalla. Valtion nettolainanotoksi v. 2022 arvioidaan n. 7,6 mrd. euroa. Valtionvelan määrän vuoden 2022 lopussa arvioidaan olevan n. 136 mrd. euroa, mikä on n. 52 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2020 Tilinpäätös	2021 Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	2022 Hyväksytty talousarvio	2022 Hallituksen esitys	2022 Yhteensä
Määrärahat yhteensä					
(pl. valtionvelan vähentäminen)	67 074	67 839	64 946	547	65 493
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	903	771	528	-	528
Tuloarviot yhteensä					
(pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	49 628	55 647	57 907	-	57 907
— Verotulot	42 443	46 553	48 679	-	48 679
— Muut tulot	7 185	9 094	9 228	-	9 228
Nettolainanotto ja velanhallinta					
(mom. 15.03.01)	18 962	12 192	7 040	547	7 587
— Nettolainanotto	18 315	11 708	-	-	-
— Velanhallinta	647	484	-	-	-

Vaalikauden kehys

Hallitus linjasi erillisen kehysvarauksen vuoden 2021 kertaluonteisiin ja finanssipoliittisesti paikallisiin koronavirustilanteesta aiheutuviin menotarpeisiin. Omikron-variantin myötä koronavirustilanne on myös vuoden 2022 alussa vaikea. Tilanteesta huolimatta talousnäkymät ovat hyvät eikä elvyttävillä toimenpiteillä ole tarvetta.

Eduskunta on kuitenkin lausumisissaan (mm. EV 3/2021) edellyttänyt, että valtio maksaisi koronavirustilanteen takia päätetyistä julkisoikeudellisista rajoitustoimista toimien kohteena oleville yrityksille ja elinkeinonharjoittajille kohtuullista korvausta. Hallitus on linjannut, että koronavirustilanteen takia päätettyjen julkisoikeudellisten rajoitustoimien ajanjaksolta toimijoille maksettavat korvaukset sekä työttömyysturvaa koskevat väliaikaiset muutokset katetaan kehysten ulkopuolisina menoina vuonna 2022, samoin kuin viranomaisten rajoitustoimista ja rajoitustoimista aiheutuvien korvausten toimeenpanosta aiheutuvat menot. Em. otetaan huomioon vastaavan suuruisena kehystason rakennekorjauksena.

Kehystasoa korotetaan edellä mainittuna rakennekorjauksena 304 milj. eurolla. Menot on eritelty alla olevassa taulukossa.

Menokehys vuodelle 2022 oli varsinaisen talousarvion jälkeen 53 195 milj. euroa. Kehyksen hinta- ja rakennekorjaukset huomioon ottaen vuoden 2022 kehystaso on 53 568 milj. euroa. Kehyseen luettavia menoja ehdotetaan lisättäväksi 422 milj. eurolla. Vuoden 2022 kehysmenojen taso olisi 53 286 milj. euroa.

Varsinaisen talousarvion jälkeen jakamaton varaus oli 31 milj. euroa, minkä lisäksi on otettu käyttöön lisätalousarviovaraus 300 milj. euroa. Kun huomioidaan kehysten hinta- ja rakenne- muutokset ja kehysmenojen lisäys, jää kuluvan vuoden jakamattomaksi varaukseksi 282 milj. euroa. Lisäksi vuodelta 2021 siirtyi 121 milj. euroa käyttämättä jäänyttä jakamatonta varausta, joka

on käytettävissä kertaluonteisiin menoihin vuonna 2022. Erää ei vielä ole käytetty tässä lisätaloustarvioesityksessä.

Koronaan liittyvät välittömät terveysturvallisuuden kustannukset katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina edelleen vuosina 2022 ja 2023.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2022	2023
28.89.30	Ajoitusmuutos liittyen hyvinvointialueiden perustamisen kustannuksiin, mm. ICT-muutokustannuksiin.	96,0	-96,0
28.70.05, 28.89.30	Vuoden 2021 määrärahan peruuttaminen momentilta 28.70.05 ja uudelleenbudjetointi sote-uudistuksen täytäntöönpanoon momentille 28.89.30.	2,8	
33.20.50, 33.20.52	Omapastuuajalta maksettava työttömyysturva ajalla 1.1.—28.2.2022. Perustemuutos kehyksen ulkopuolisilla momenteilla.	-5,6	
33.20.52	Yrittäjien oikeus työmarkkinatukeen ajalla 1.1.-28.2.2022. Perustemuutos kehyksen ulkopuolisella momentilla. Kehyksen ulkopuolelta katettavat koronavirustilanteeseen liittyvät menot, yhteensä 304,0 milj. euroa.	-24,4	
26.20.01	Terveysturvallisuuden virka-aputehtävät	1,5	
28.20.01	Yritysten kustannustuen kuudennen vaiheen ja sulkemiskorvausten toimeenpano	4,5	
29.80.01	Taiteen edistämiskeskukselle koronatukien jakamisesta aiheutuviin lisääntyviin tehtäviin	0,1	
29.80.01	Covid-19-epidemian vaikutusten vähentäminen	34,2	
29.80.50	Covid-19-epidemian vaikutusten vähentäminen	28,2	
29.90.52	Liikunnan ja urheilun tapahtumien tukeminen sekä ylimpien kilpa- ja huippu-urheilun sarjojen toiminnan turvaaminen	5,5	
32.40.43	Yritysten kustannustuki ja sulkemiskorvaus	200,0	
33.20.50, 33.20.52	Omapastuuajalta maksettava työttömyysturva ajalla 1.1.—28.2.2022	5,6	
33.20.52	Yrittäjien oikeus työmarkkinatukeen ajalla 1.1.—28.2.2022	24,4	
Yhteensä		372,8	-96,0

Eduskunnan vuodelle 2022 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	133 468 000	-	133 468 000
22. Tasavallan presidentti	26 797 000	-	26 797 000
23. Valtioneuvoston kanslia	223 313 000	-	223 313 000
24. Ulkoministeriön hallinnonala	1 321 222 000	-	1 321 222 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	1 038 587 000	-	1 038 587 000
26. Sisäministeriön hallinnonala	1 584 783 000	1 485 000	1 586 268 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	5 101 923 000	-	5 101 923 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	21 422 338 000	159 076 000	21 581 414 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	7 474 082 000	67 980 000	7 542 062 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 744 960 000	8 000 000	2 752 960 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 562 404 000	-	3 562 404 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 542 534 000	200 000 000	3 742 534 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	15 913 438 000	110 500 000	16 023 938 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	328 578 000	-	328 578 000
36. Valtionvelan korot	528 010 000	-	528 010 000
Yhteensä	64 946 437 000	547 041 000	65 493 478 000

Vuoden 2022 lisätalousarvio

TULOARVIOT

	Osasto 15	€
15. LAINAT		547 041 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta		547 041 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä		547 041 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:

547 041 000

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 26		€
26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA		1 485 000
20. Rajavartiolaitos		1 485 000
01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .		1 485 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 5 v)		—
Pääluokka 28		
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		159 076 000
20. Palvelut valtioyhteisölle		4 500 000
01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		4 500 000
70. Valtionhallinnon kehittäminen		-1 170 000
01. Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä		-1 170 000
05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)		—
89. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän rahoitus		155 746 000
30. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän sekä Helsingin kaupungin eräiden tehtävien rahoitus (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		155 746 000
Pääluokka 29		
29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA		67 980 000
80. Taide ja kulttuuri		62 480 000
01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		34 300 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		28 180 000

Pääluokka 30

90. Liikuntatoimi	5 500 000
52. Valtionosuudet kunnille ja liikunnan koulutuskeskuksille sekä eräisiin avustuksiin (arviomääräraha), lisäystä	5 500 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	8 000 000
20. Maa- ja elintarviketalous	8 000 000
61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 3 v) .	8 000 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	200 000 000
01. Hallinto	—
30. Työllisyys ja yrittäjyys	—
42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	—
40. Yritysten erityisrahoitus	200 000 000
43. Yritysten kustannustuki (siirtomääräraha 2 v)	200 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	110 500 000
01. Hallinto	—
01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
20. Työttömyysturva	30 000 000
50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (arviomääräraha), lisäystä	25 000 000

Pääluokka 33

13

30. Sairausvakuutus	1 000 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	-15 000 000
38. Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	—
39. Palvelurakenteen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä .	-15 000 000
70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen	94 500 000
20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	70 500 000
22. Tartuntatautien valvonta (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	24 000 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**547 041 000**

TULOARVIOT

Osasto 15 LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään lisäystä 547 041 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu määrärahojen muutoksista.

2022 I lisätalousarvio	547 041 000
2022 talousarvio	7 039 766 000
2021 IV lisätalousarvio	-2 172 178 000
2021 III lisätalousarvio	2 356 667 000
2021 II lisätalousarvio	286 118 000
2021 I lisätalousarvio	-21 186 000
2021 talousarvio	11 742 718 000
2020 tilinpäätös	18 962 445 477

MÄÄRÄRAHAT

Pääloukka 26 SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 485 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu terveysturvallisuuden virka-aputehtävistä 15.10.—31.12.2021 välillä aiheutuneista kustannuksista.

2022 I lisätalousarvio	1 485 000
2022 talousarvio	274 752 000
2021 IV lisätalousarvio	7 300 000
2021 III lisätalousarvio	5 845 000
2021 talousarvio	271 888 000
2020 tilinpäätös	268 494 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 5 v)

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Rajavartiolaitos oikeutetaan tekemään kahden uuden ulkovartiolaivan hankintaa koskevat sopimukset, joista aiheutuu valtiolle menoja vuonna 2022 ja vuoden 2022 jälkeen yhteensä enintään 320 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa myönnetty valtuus kahden uuden ulkovartiolaivan hankintaan uusitaan, koska Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä hankintasopimusta ei saatu allekirjoitettua vuoden 2021 aikana.

Momentille on myönnetty kahden uuden ulkovartiolaivan suunnittelua varten 5 milj. euroa vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa, sekä ulkovartiolaivojen hankintaan 120 milj. euroa vuoden 2020 seitsemännessä lisätalousarviossa, 120 milj. euroa vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa ja 65 milj. euroa vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa.

Valtuuden käytöstä arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja vuosina 2022—2026 yhteensä enintään 320 milj. euroa, josta enintään 15 milj. euroa vuonna 2026. Hankinnan kokonaiskustannuksien arvioidaan olevan enintään 325 milj. euroa, kun siihen luetaan mukaan myös vuonna 2020 myönnetty 5 milj. euron määräraha hankinnan suunnitteluun.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 I lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	5 000 000
2021 IV lisätalousarvio	66 019 000
2021 III lisätalousarvio	120 000 000
2021 talousarvio	5 000 000
2020 tilinpäätös	160 010 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Palvelut valtioyhteisölle

01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu yritysten kustannustuen kuudennen vaiheen ja sulkemiskorvausten toimeenpanomenoista.

2022 I lisätalousarvio	4 500 000
2022 talousarvio	37 016 000
2021 IV lisätalousarvio	3 900 000
2021 III lisätalousarvio	1 748 000
2021 II lisätalousarvio	8 300 000
2021 talousarvio	28 444 000
2020 tilinpäätös	34 454 000

70. Valtionhallinnon kehittäminen

01. Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 170 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu uudelleenkohdennuksesta sote-uudistuksen täytäntöönpanoon.

2022 I lisätalousarvio	-1 170 000
2022 talousarvio	14 700 000
2021 IV lisätalousarvio	3 000 000
2021 III lisätalousarvio	4 000 000
2021 talousarvio	8 700 000
2020 tilinpäätös	40 200 000

05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 2 830 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen aiheutuu uudelleenkehittämisestä sote-uudistuksen täytäntöönpanoon ja se uudelleenbudjetoidaan momentille 28.89.30.

Määrärahan peruuttamisesta 2 000 000 euroa kohdistuu sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio- tutkimukseen, minkä johdosta siihen on käytettävissä 2 000 000 euroa.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 I lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	175 300 000
2021 IV lisätalousarvio	22 634 000
2021 III lisätalousarvio	50 000 000
2021 talousarvio	1 900 000

89. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän rahoitus

30. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän sekä Helsingin kaupungin eräiden tehtävien rahoitus (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 155 746 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen hyvinvointialueiden toiminnan, hallinnon ja päätöksenteon kannalta välttämättömien ICT-järjestelmien rakentamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että hyvinvointialueiden käynnistämisen ja toiminnan kustannuksiin sekä väliaikaisten valmistelutoimielinten kustannuksiin maksettavaa valtionavustusta saa käyttää myös hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 27 §:n 2 momentin mukaisesta valtuustoryhmän toiminnan tukemisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Selvitysosa: Lisäyksestä 147 170 000 euroa aiheutuu hyvinvointialueiden toiminnan, hallinnon ja päätöksenteon kannalta välttämättömien ICT-järjestelmien rakentamiseksi aiheutuvien kustannusten kattamiseen myönnettävistä valtionavustuksista aiheutuvista kustannuksista, 5 746 000 euroa valtuustoryhmien toiminnan tukemisesta aiheutuvista kustannuksista sekä 2 830 000 euroa momentilta 28.70.05 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista sote-uudistuksen täytäntöönpanoon.

2022 I lisätalousarvio	155 746 000
2022 talousarvio	47 146 000
2021 III lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	14 973 000

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

80. Taide ja kulttuuri

01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 34 300 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 34 200 000 euroa covid-19-epidemian vuoksi apurahoina kohdennettavien avustusten ja muiden avustusten maksamiseen taiteen ja kulttuurin alan henkilöille, toiminimille ja yksinyrittäjille.

Selvitysosa: Lisäyksestä 34 200 000 euroa aiheutuu tarpeesta osoittaa tukea covid-19-epidemian vaikutusten vähentämiseen taiteen ja kulttuurin alan yksilöille ja yhteisöille ja 100 000 euroa korona-avustusten myöntämisestä aiheutuviin Taiteen edistämiskeskuksen menoihin.

2022 I lisätalousarvio	34 300 000
2022 talousarvio	4 265 000
2021 IV lisätalousarvio	—
2021 III lisätalousarvio	-4 000
2021 II lisätalousarvio	64 910 000
2021 I lisätalousarvio	15 000 000
2021 talousarvio	4 268 000
2020 tilinpäätös	12 125 000

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 28 180 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kulttuuri- ja taidelaitosten sekä kulttuurialan yhteisöjen pääsylippu- ja muiden tulojen vähenemisestä sekä toimintojen peruuntumisesta ja rajoitusten mukaisesti toteuttamisesta aiheutuvien menetysten korvaamiseen ja toimintaedellytysten turvaamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen määräraha- ja koronavastuun myöntämisestä aiheutuviin lisääntyneisiin tehtäviin.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu covid-19-epidemian vuoksi esitysten, tapahtumien, näyttelyiden ja muiden vastaavien toimien peruuntumisesta tai toteutumisesta rajoitusten alaisena aiheutuvista tappioiden korvaamisesta taide- ja kulttuurialan toimijoille ja yhteisöille.

2022 I lisätalousarvio	28 180 000
2022 talousarvio	53 640 000
2021 IV lisätalousarvio	10 519 000
2021 III lisätalousarvio	4 300 000
2021 II lisätalousarvio	55 500 000
2021 I lisätalousarvio	5 000 000
2021 talousarvio	14 689 000
2020 tilinpäätös	107 784 000

90. Liikuntatoimi

52. *Valtionosuudet kunnille ja liikunnan koulutuskeskuksille sekä eräisiin avustuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 5 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu covid-19 tilanteen aiheuttamista tarpeista lisätä tukea liikunnan ja urheilun tapahtumille sekä ylimpien kilpa- ja huippu-urheilun sarjojen toiminnan turvaamiseen.

2022 I lisätalousarvio	5 500 000
2022 talousarvio	46 337 000
2021 IV lisätalousarvio	5 889 000
2021 I lisätalousarvio	1 000 000
2021 talousarvio	40 676 000
2020 tilinpäätös	50 802 698

Pääluokka 30**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****20. Maa- ja elintarviketalous**

61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) 2 §:ssä tarkoitetun siirron maksamiseen.

Selvitysosa: Määräraha aiheutuu varautumisesta valtioneuvostosta maatalouden maksuvalmiuslainoille annetun lain (232/2019) perusteella maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnettävien uusien valtioneuvostosten takausvastuiden lisääntymiseen ja siitä mahdollisesti aiheutuviin takaustappioihin.

2022 I lisätalousarvio
2020 tilinpäätös

8 000 000
166 800 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

Valtuus

Luvun perusteluja täydennetään siten, että liikenne- ja viestintäministeriö oikeutetaan solmimaan VR-Yhtymä Oy:n kanssa vuosille 2022—2030 enintään 40 000 000 euron sopimus, jonka perusteella VR-Yhtymä Oy hankkii uuden yöjunarungon vaunukaluston yöjunaliikenteen palvelutason parantamiseksi.

Selvitysosa: Kestävä matkailu 2030 -ohjelman mukaisesti liikenne- ja viestintäministeriö korottaa yöliikenteen palvelutasoa VR:n kanssa neuvoteltavassa enintään yhdeksänvuotisessa henkilöjunaliikenteen ostosopimuksessa siten, että VR käynnistää vuoden 2022 aikana yhden uuden yöjunarungon vaunukaluston hankinnan. Kyseessä olisi yhdeksän makuuvaunun ja kahdeksan autovaunun kokonaisuus.

30. Työllisyys ja yrittäjyys

42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021—2028 annetun lain (758/2021) mukaisten avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Perustelujen muutos aiheutuu valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain (9/2014) kumoavan valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021—2028 annetun lain (758/2021) voimaantulosta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 I lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	35 630 000
2021 IV lisätalousarvio	-30 000 000
2021 III lisätalousarvio	100 000
2021 talousarvio	92 378 000
2020 tilinpäätös	281 088 513

40. Yritysten erityisrahoitus

43. Yritysten kustannustuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 200 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain mukaisesti maksettavan sulkemiskorvauksen ja kustannustuen maksamiseen.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta. Esitys sisältää myös sulkemiskorvausta koskevat säädökset.

Kustannustuki on tarkoitettu matkailu- ja ravintola-alan sekä tapahtuma-alan yrityksille ja muiden liiketoimintarajoitusten alaisille yrityksille, joiden liikevaihto on pudonnut merkittävästi covid-19-pandemian vuoksi ja joilla on vaikeasti sopeutettavia tukikauteen kohdistuvia palkka- ja muita kuluja. Sulkemiskorvaus on kompensatio pandemian hallintaan liittyvästä lain tai viranomaisen määräämästä tilojen tai tilaisuuksien sulkemisesta.

Kustannustuen ja sulkemiskorvauksen maksamiseen käytetään osin momentin vuoden 2021 määrärahaa.

2022 I lisätalousarvio	200 000 000
2021 IV lisätalousarvio	100 000 000
2021 III lisätalousarvio	200 000 000
2021 II lisätalousarvio	40 000 000
2021 I lisätalousarvio	—
2020 tilinpäätös	680 000 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisen tasa-arvopalkinnon maksamiseen valtionavustuksina.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 I lisätalousarvio	—
2022 talousarvio	34 668 000
2021 talousarvio	36 018 000
2020 tilinpäätös	33 811 000

20. Työttömyysturva

50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen työttömyysturvalain väliaikaisesta muuttamisesta.

Esityksellä säädetään omavastuuajalta maksettavasta työttömyysturvasta ajalla 1.1.—28.02.2022.

2022 I lisätalousarvio	5 000 000
2022 talousarvio	1 085 034 000
2021 III lisätalousarvio	6 000 000
2021 I lisätalousarvio	6 000 000
2021 talousarvio	1 037 490 000
2020 tilinpäätös	1 272 275 095

52. *Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 25 000 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvät esitykset työttömyysturvalain väliaikaisesta muuttamisesta ja yrittäjien työttömyysturva-oikeuden väliaikaiseksi järjestämiseksi.

Esityksillä säädetään omavastuuajalta maksettavasta työttömyysturvasta sekä yrittäjien oikeudesta työmarkkinatukeen ajalla 1.1.—28.2.2022.

2022 I lisätalousarvio	25 000 000
2022 talousarvio	1 465 679 000
2021 IV lisätalousarvio	-188 000 000
2021 III lisätalousarvio	55 000 000
2021 I lisätalousarvio	55 000 000
2021 talousarvio	1 802 990 000
2020 tilinpäätös	1 747 175 798

30. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laeiksi sairausvakuutuslain, vuosilomalain 7 §:n ja merimiesten vuosilomalain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta siten, että tartuntatautipäivärahaan on oikeus silloin, kun vakuutetulla on luotettavasti todettu covid-19-tartunta ja hän on tästä johtuen estynyt tekemään ansiotyötään. Muutos on voimassa 1.1.—30.6.2022.

2022 I lisätalousarvio	1 000 000
2022 talousarvio	2 168 750 000
2021 IV lisätalousarvio	-40 000 000
2021 talousarvio	2 185 300 000
2020 tilinpäätös	1 981 208 187

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

38. *Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuodelta 2021 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää enintään 1 105 000 000 euroa covid-19 testauksesta ja jäljittämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen valtionavustuksina kunnille ja kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle ja enintään 450 000 000 euroa valtionavustuksina kunnille, kuntayhtymille ja Ahvenanmaan maakunnalle muiden välittömien covid-19 kustannusten korvaamiseen.

Selvitysosa: Momentin päätösosassa vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa on luonteeltaan kirjoitusvirheeseen verrattava ilmeinen virhe. Virhe koskee kohtaa, jonka mukaan määrärahaa saa käyttää enintään 1 155 000 euroa covid-19 testauksesta ja jäljittämistä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen valtionavustuksina kunnille ja kuntayhtymille, kun määrärahaa on tarkoitettu saatavan käyttöä enintään 1 155 000 000 euroa kyseiseen tarkoitukseen. Tämä huomioiden päätösosan kohtaa 1) on muutettu nyt edelleen siten, että covid-19 testauksesta ja jäljittämistä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen saisi käyttää 1 105 000 000 euroa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2022 I lisätalousarvio	—
2021 IV lisätalousarvio	—
2021 talousarvio	1 615 000 000
2020 tilinpäätös	206 000 000

39. Palvelurakenteen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 15 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu uudelleenkohdennuksesta sote-uudistuksen täytäntöönpanoon.

2022 I lisätalousarvio	-15 000 000
2022 talousarvio	132 420 000
2021 III lisätalousarvio	39 000 000
2021 I lisätalousarvio	17 500 000
2021 talousarvio	128 300 000
2020 tilinpäätös	108 910 000

70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 70 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu uusien covid-19 rokotteiden tai tehosteannosten hankintaan varautumisesta. EU:n jatkosopimusneuvottelut rokotteista etenevät ja tulevat erittäin nopealla aikataululla jäsenmaiden päätettäväksi.

2022 I lisätalousarvio	70 500 000
2022 talousarvio	31 590 000
2021 IV lisätalousarvio	-12 600 000
2021 III lisätalousarvio	223 500 000
2021 I lisätalousarvio	70 000 000
2021 talousarvio	30 940 000
2020 tilinpäätös	243 740 000

22. Tartuntatautien valvonta (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 24 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 10 000 000 euroa Huoltovarmuuskeskuksen tekemien materiaalihankintojen sekä niistä aiheutuvien jakelu- ja varastointikustannusten korvaamiseen sekä enintään 14 000 000 euroa lääkehankintojen ja niistä aiheutuvien jakelu- ja varastointikustannusten korvaamiseen.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu covid-19 testaamiseen tarkoitettujen ns. kotitestien sekä covid-19 hoitoon tarkoitettujen lääkkeiden hankinnasta. Kotitestit hankkii ja jakelusta huolehtii Huoltovarmuuskeskus. Kotitestejä on tarkoitus hankkia ensisijaisesti perusopetusta, lisäopetusta, luokiokoulutusta ja ammatillista koulutusta järjestäville tahoille. Covid-19 lääkkeiden hankinta toteutetaan EU:n JPA-sopimusneuvottelujen puitteissa.

2022 I lisätalousarvio	24 000 000
2022 talousarvio	510 000
2021 talousarvio	460 000
2020 tilinpäätös	660 460 000